

Access this article online	
	Website: www.klinikaozna.pl

## Profesor zw. dr hab. n. med. Zofia Krawczykowa (1924–2023) – wspomnienie

**Roman Goś, Arleta Waszczykowska**

Katedra i Klinika Chorób Oczu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

5 października 1923 roku w wieku 99 lat zmarła pfk w st. sp. prof. zw. dr hab. n. med. Zofia Krawczykowa z d. Michalik, nestorka łódzkiej i polskiej okulistyki. Msza pożegnalna z wystawieniem urny z prochami zmarłej została odprawiona 16 października o godz. 12.00 w kościele garnizonowym w Łodzi. Po mszy pogrzebowej śp. prof. Zofię Krawczykową pożegnał wzruszającym wspomnieniem jej wychowanek, prof. Roman Goś. W najbliższym czasie, urna Pani Profesor wraz z urną jej wcześniej zmarłego męża – doc. dr. n. med. Bogusława Krawczyka zostanie przeniesiona do rodzinnego grobu na Powązkach w Warszawie.

W ten sposób historia życia Pani Profesor zatoczy koło, bowiem urodziła się ona w Warszawie 12 marca 1924 roku. Jej najpiękniejsze, młodzięcze lata życia przypadły na mroczny okres wojny. Maturę uzyskała podczas okupacji na tajnych kompletach. Studia lekarskie rozpoczęła na Wydziale Lekarskim tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich i w Szkole Zatorskiego. W czasie okupacji działała w ruchu oporu w Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej (pseudonim „Zośka”). W czasie powstania warszawskiego służyła jako łączniczka i sanitariuszka w zgrupowaniu „Baszta”. W powstaniu zginął jej pierwszy mąż – Janek Barszczewski oraz rodzice i część dalszej rodziny, a ona po zakończeniu powstania pozostała praktycznie sama na zgliszczach ukochanej Warszawy. Po wojnie, w Poznaniu kontynuowała studia medyczne i uzyskała dyplom lekarza w 1947 roku. Następnie w latach 1947–1954 pracowała jako asystent w Klinice Okulistyki Akademii Medycznej w Łodzi i pod kierunkiem prof. Janusza Sobańskiego w 1951 roku obroniła pracę doktorską pt. *Badania nad krążeniem krwi w układzie krwionośnym siatkówki ludzi zdrowych z uwzględnieniem średniego poziomu ciśnienia krwi*. W 1959 roku podjęła pracę na etacie adiunkta w Klinice Okulistyki Wojskowej Akademii Medycznej (WAM) w Łodzi kierowanej przez prof. Pawła Segala. W 1966 roku na podstawie całości dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy pt. *Badania nad zmianami dna ocznego w przebiegu zatruc ciężowych w świetle wieloletnich obserwacji* uzyskała stopień

naukowy doktora habilitowanego. W 1969 roku objęła kierownictwo Kliniki Okulistycznej WAM i pełniła te obowiązki do czasu przejścia na emeryturę w 1991 roku. W 1970 roku rozpoczęła zawodową służbę wojskową w stopniu podpułkownika, awansując w 1978 roku do stopnia pułkownika. W czasie swojej aktywności zawodowej w latach 1974–1980 pełniła także obowiązki Szefa Instytutu Narządów Zmysłów WAM.



**Rycina 1.** Profesor Zofia Krawczykowa (1924–2023)

Przez wiele lat, jako gość honorowy na zasłużonej emeryturze, Pani Profesor zaszczycała nas swoją obecnością podczas świątecznych spotkań w Klinice Okulistyki, podczas których wszystkim nam okazywała swoją życzliwość i serdeczność.

W dorobku naukowym miała 136 publikacji, była współautorem 5 podręczników i 2 skryptów. Za opracowanie rozdziału pt. *Urazy narządu wzroku* w podręczniku wydanym pod redakcją B. Latkowskiego pt. *Postępowanie specjalistyczne w urazach głowy* otrzymała nagrodę zespołową Ministra Obrony Narodowej.

Była promotorem 11 przewodów doktorskich oraz opiekunem 4 prac habilitacyjnych. Jej 4 wychowanek zostało profesorami i kierownikami klinik. Dokonała recenzji 30 prac doktorskich, 10 prac habilitacyjnych, 2 superrecenzji na wniosek Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej. Była współorganizatorem 2 Zjazdów Okulistów Polskich oraz kilku Konferencji Naukowo-Szkoleniowych Okulistów Wojska Polskiego. Przez 2 kadencje pełniła obowiązki wiceprzewodniczącej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Okulistycznego (PTO), była wiceprzewodniczącą Łódzkiego

### AUTOR DO KORESPONDENCJI

dr hab. n. med., prof. UMED Arleta Waszczykowska, Katedra i Klinika Chorób Oczu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, ul. Kopcińskiego 22, 90-153 Łódź  
e-mail: arleta.waszczykowska@umed.lodz.pl

Oddziału PTO, wiceprzewodniczącą sekcji Ergoftalmologicznej PTO.

Wśród wielu tytułów i zaszczytów niezwykle ceniła sobie tytuł *doctor honoris causa* WAM, bowiem dobro tej uczelni szczególnie leżało jej na sercu.

W uznaniu swoich zasług została odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz wieloma odznaczeniami resortowymi. Za udział w Związku Walki Zbrojnej Armii Krajowej i walkę w powstaniu warszawskim została odznaczona Krzyżem Walecznych, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Partyzanckim i Warszawskim Krzyżem Powstańczym.

Profesor Zofia Krawczykowa pozostanie w naszej pamięci jako doskonały lekarz, nauczyciel akademicki, wychowawca, ale przede wszystkim jako człowiek wyjątkowej dobroci, o ogromnej empatii i życzliwości. Była osobą niezwykle skromną. Głęboki i szczerzy patriotyzm nosiła w swoim sercu, ale nigdy się z tym nie obnosiła.

Będzie nam jej bardzo brakować. Na zawsze pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci.



Rycina 2. Zespół Kliniki Chorób Oczu Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi